

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Decisio CXVIII. De Cultu, quem Catholici exhibent benedictæ Linguæ S.
Joannis Nepomuceni, & particulis S. Crucis, sacrasticè traducto à quodam
Præcone.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

Cor. S. Augustini, qui in Psalm. 98.
sic inquit: nemo autem illam carnem man-
dat, nisi prius adoraverit. Non solum

non peccamus adorando, sed peccamus
non adorando.

TITULUS XLV.

De Reliquijs, & Veneratione San-
ctorum.

DECISIO CXVIII.

De cultu, quem Catholici exhibent
benedictæ linguæ S. Joannis Nepomuceni, & par-
ticulis S. Crucis, sarcasticè traducto
à quodam Præco-
ne.

SPECIES FACTI.

Cum paucis abhinc annis so-
lenni ritu in Sanctorum
numerum relatus esset à
Summo Pontifice Roma-
no Joannes Nepomucenus, et
que per universam Germaniam,

inauditò hætenus exemplò, fe-
rè in omnibus Ecclesijs Cathedra-
libus, Collegiatis, & plurimis etiam
Parochialibus, publici honores vel
per octiduum vel per triduum ex-
hi-

O o 2

hiberentur, ceu quondam Sacerdoti Sæculari, & Canonico Cathedrali Metropolitanæ Pragensis, ac insuper aliqui Pragâ usque profecti piâ peregrinatione instituerent, venerari hujus Sancti sacras Exuvias, maxime benedictam ejus linguam, quæ ob heroicum silentium, quo audita in Confessione Sacramentali Imperatricis peccata, non obstantibus Imperatoris minis gravissimis, religiose textit silendo, morique sanctus maluit, quàm sacrilegè quidquam revelare, haud multum ante solennem Canonizationem reperta est profus incorrupta, mollis, rubicunda, & accedente sectione fluidum stillans sanguinem: id ægerrimè tu-

lit cujusdam civitatis Lutheranz Præco, atque ideo, nescio quo zelo, & æstro percitus, contra hunc cultum plenis buccis detonuit ex Cathedrali, sarcasticè illum traducendo, irridendo, ut idololatricum reprehendendo; tum occasione hujus etiam per digressionem vehementer invehens est in Catholicos, quos notavit ad varia templa circûcurrere, ut adorarent particulas

Crucis Christi, quas ibi assertari dicitant. Sit igitur

QUÆSTIO.

An liceat venerari cultu Religioso sacras Reliquias,

PRæco non minùs impotenter, quàm imperitè negavit ex his causis, 1. Ipse Deus in Antiquo Testamento sepeliri & abscondi voluit corpus Moysis defuncti, ne illud venerarentur Judæi: ergo est contra Dei voluntatem venerari

corpora & reliquias defunctorum, utur sanctorum. 2. Idem Deus generali mandato iussit sepeliri corpora mortua Eccl. 38. ubi sic habetur: *fili in mortuum produc lacrymas, & secundùm judicium conlega corpus illius: ergo est contra mandatum Dei*

Dei corpora, ossa, reliquias defunctorum producere ex sepulturis, & privari sepulchri honore, qui solus ipsis debetur; præsertim cum turpe sit & mortuis ignominiosum, si eorum corpora sinantur publicè extra sepulchrum computrescere. 3. Christus, novi Testamenti Auctor, reprehendit Phariseos, quòd ornarent corpora Sanctorum: *vanum, qui edificatis sepulchra Prophetarum, & ornatis monumenta Justorum. Matih. 23.* 4. Plurimæ fraudes jam contigerunt & contingunt circa Reliquias, cum compertum sit, à Papis sæpe honorata esse ossa Latronum, membra brutorum &c. cum eadem Reliquiæ monstrantur in diversis locis, uti corpus S. Dionysij Parisijs & Ratisbonæ &c. cum tot particulæ Crucis Christi hinc inde assertari dicantur, ut, si omnes colligerentur, integram navem onerariam replerent: ergo stultum est se conijcere in periculum colendi, & quidem cultu Religioso, res minimè sacras, præsertim cum cultus Religiosus, quo Papis venerantur Reliquias, sit soli Deo debitus, consequenter, si Reliquijs Sanctorum, etiam veris, exhibeatur, superstitiosus sit, imò Idololatricus, sicut S. Ambrosius *de obitu Theodosij* dixit, Gentilem esse errorem adorare lignum S. Crucis. 6. Crux Christo attulit ignominiam & dolores; ergo potius detestanda quàm honoranda est à

Christi cultoribus; sicut impius foret ac stultus filius, qui patibulum, ex quo pater pependit, coleret. 7. Qui colunt instrumenta passionis Christi, videntur gaudere de illius passione, sicut impij Judæi & hostes Christi: ergo impium est illa colere. 8. Si verò Crux Christi & Instrumenta Passionis ideo sunt colenda, quia attigerunt Corpus Christi, etiam labia Judæi Christum osculantis, manus Malchi Christum percutientis, asina, super quam sedit Christus Jerosolymam ingressus, Religiosè colenda sunt: sed quis prudens tam absurda ferat?

Verum enim vero summæ impietatis, blasphemiæ, stultitiæ &c. reum se facit ipse Præco, dum contra SS. Scripturas, Traditionem Apostolicam, perpetuam Ecclesiæ praxim, miraculorum testimonia, & lumen rationis negare contendit, & tam infrunitè carpit cultum competentem SS. Reliquijs & particulis Sanctæ Crucis, in qua salutem nostram operatus est Redemptor noster Christus JESUS, & proscribere molitur. *Competentem*, inquam, cultum, id est, Religiosum & respectivum: *Religiosus* dicitur cultus, qui exhibetur ex virtute Religionis, qua & Deus, & Sancti propter excellentiam supernaturalem, v. g. sanctitatem, justitiam, dona, virtutes, & gratias supernaturales, amicitiam cum Deo &c. coluntur; Deus quidem ut omnium rerum

principium & finis cultu patriæ, Sancti verò ut intercessores apud Deum & amici cultu dulciæ, B. Virgo autem hyperdulciæ propter eminentiores prærogativas supernaturales; sicut enim eadem virtute *Charitatis* amatur & Deus & proximus, diverso tamen modo, ille propter se, iste propter Deum, ita eadem virtute *Religionis* colitur & Deus & Sancti, licet diverso modo, cum devotione tamen animi & suppliciter per preces, vota, peregrinationes, pia opera &c. Sicut cultus *Politicus* est, qui alteri defertur propter excellentiam politicam, & merè naturalem, v. g. propter nobilitatem, scientiam, senium, beneficia in aliquem collata. *Respectivus* verò cultus dicitur, quo quis alterum honorat non propter excellentiam in ipso residentem, uti fit per cultum *Absolutum*, sed propter respectum, quem habet ad aliquid aliud: sic Imagines colimus propter prototypon, sive propter id, quod repræsentant. Sic pariter certa est & Catholica doctrina, quòd liceat colere Reliquias Sanctorum, vel particulas S. Crucis &c. propter personas, v. g. Christum, B. Virginem, vel alios Sanctos, quorum tactu vel usu sacratæ & nobilitatæ sunt, adeoque non quasi in seipsis ac physicè sint res sanctæ, sed moraliter, & in æstimatione hominum, propter Sanctos, à quibus sunt, vel quos

respiciunt. Itaque cum Catholicis omnibus

Tenendum pro certo, quòd liceat ac deceat venerari cultu Religioso Respectivo Reliquias Sanctorum, & Particulas S. Crucis, ex qua Christus pependit (hæ enim particulæ spectant ad Reliquias, cruce verò formatæ, si non sint de Ligno Crucis Christi, solum habent rationem Imaginum Crucis Christi) Probatur hoc dogma Catholicum 1. ex Scriptura S. Deus ipse jubet nos honorare loca & res sanctas: sic ad Moysen dixit: *solve calcamentum de pedibus tuis; locus enim, in quo stas, terra sancta est.* Exod. 3. Sic Angelus ad Josue: *solve calcamentum de pedibus tuis; locus enim, in quo stas, sanctus est.* Josue 5. Sic David Psal. 98. *adorato scabellum pedum ejus, h. e. Arcam Testamenti, que per hoc scabellum intelligitur.* 1. Paralip. 28. Christus miraculose sanavit mulierem hæmorrhoißam, postquam hæc tetigit *sinbriam vestimenti ejus.* Luc. 8. ergo placuit Christo reverens & venerabundus tactus sui vestimenti. *Umbra* S. Petri sanabat infirmitates. *Act.* 5. S. Pauli *sudaria & semicinctia* deferebantur ad ægros, & hi convalescebant. *Act.* 19.

Prob. 2. ex Miraculis, quæ extra Scripturam referuntur à SS. PP. Augustino, Gregorio Turonensi, aliisque Scriptoribus, tam veteribus quam

quàm recentibus in quibus passim occurrunt prodigia, quæ contigerunt olim uti refert S. Augustinus *l. 22. c. 8. de Civit.* de Reliquijs S. Stephani in translatione sancti corporis, & nota est sanatio mulieris facta per contactum S. Crucis Christi, dum fuit inventa à S. Helena, & hodieum contingunt prodigia plurima, dum Reliquias sacras religiose ac devotè colentibus varia obveniunt beneficia verè prodigiosa, ut passim audimus & videmus. Sed Miracula sunt vox & testimonium Dei, gratam habentis hujusmodi venerationem, & sibi placere talem cultum publice testantis.

Prob. 3. ex traditione Apostolica & perpetua Praxi Ecclesiæ, etiam antiquæ, quam vel ipsi Lutherani agnoscunt fuisse veram & incorruptam; constat enim ex SS. PP. & Historicis, jam ab ipsis Ecclesiæ primordijs, sepulchra & corpora Sanctorum, crucisque Christi particulas, in tanto honore semper fuisse apud Fideles, ut etiam templa & altaria Deo in honorem ac memoriam Sanctorum, præsertim Martyrum, erecta fuerint. Jam S. Clemens, Apostolorum coætanus, *lib. 6. Constit. Apost. c. 30.* scripsit: *Eorum, qui in Deo vivunt, nec Reliquiæ sine honore manent.* S. Anacleus, quartus à D. Petro Pontifex Romanus, *ep. 3.* ait: *Secunda Sedes (templum) apud Alexandriam B. Petri nomine à Marco, discipulo ejus, atque*

Evangelista, consecrata est. Nicephorus *l. 3. Hist. c. 19.* refert, S. Ignatii M. ossa Antiochiâ Roman honoris ergo translata esse. Euseb. Emis. *Homil. de Blandina* interrogat: *ubi sunt, qui dicunt, venerationem sacris Martyrum deferendam non esse corporibus?* S. Chrysost. *hom. 40. in SS. Juventium & Maximimum* exprimit modum colendi & fructum dicens: *sepe eos invisamus, capsulam attingamus, magnâque fide Reliquias eorum contingamus, ut inde benedictionem aliquam assequamur.*

Prob. 4. ex ratione. Lumen naturale dicitur, honestum & æquum esse venerari id, quod fuit organum ad opera bona & virtutes exercendas, instrumentum ad promovendam Dei gloriam, vel ad operandum nostram salutem, ad patranda miracula, item quod destinatum est ad perennem aliquando gloriam in Cælo, uti corpora & ossa Sanctorum. Unde S. Ambrosius, *serm. 92. in festo SS. Nazari & Celsi*, pronuntiavit: *Honoro itaque Corpus, quod Christum honoravit in gladio, quod cum Christo regnabit in Cælo.* Quòd autem iste cultus Reliquiarum sit *Religiosus*, patet inde, quòd deferatur ob excellentiam supernaturalem, nempe propter sanctitatem, virtutes, dona, & gratias supernaturales &c. Quòd verò sit *Respectivus*, exinde colligitur, quia corpora & ossa Sanctorum, particulae S. Crucis &c. coluntur non propter se, sed propter respectum, quem habent ad animam in ijs sanctè operan-

perantem, Dei gratiâ & Justitiâ ornatam &c. vel propter Christum, cujus attractu Crux fuit sacrata, & per quam Redemptio nostra fuit consummata.

Ad cavillationes Præconis nullo negotio respondetur. Ad 1. Ex hoc potius infertur cultus SS. Reliquiarum, quem ipse Deus sepeliendo corpus Moysis eidem exhibuit; quòd autem Deus illud sepelierit in loco à Judæis abscondito, ratio fuit, ne Judæi, ad idololatriam proni, illud adorarent velut Idolum, exemplò Gentilium, inter quos vivebant, inducti; quod periculum cum inter Christianos non detur, ideo rectè ijs exponuntur colenda Sanctorum corpora & Reliquiæ.

Ad 2. Ibi est sermo de sepultura statim post obitum impertienda etiam Sanctis, quam iis non negant Catholici, eò quòd corpora recens mortua per se & naturaliter tetrum exhâlent fœtorem, & propter putredinem ac faniem horrore sint spectantibus, ac ignominia Sanctis; at, postquam exsca, & ab omni fœditate purgata, vel insuper etiam pretiosè ornata sunt, rectè exponuntur hominum oculis ad venerationem & imitandi eorum virtutes studium, quod Sanctis gloriosum, fidelibus autem utile est.

Ad 3. Christus reprehendit Judæos, non quia devotè colebant sepelita & ossa Prophetarum, quod erat longè ab ipsis, sed prop-

ter hypocrisim, quia isto externo cultu contenti internas animæ virtutes negligebant, & potius sua crudelitate imitabantur Prophetarum occisores, insidias struendo vitæ Christi, Prophetarum maximi, & Sanctorum, quàm ipsos Prophetas; & tamen propter hunc externum cultum pro valde probis haberi volebant.

Ad 4. Est, quòd aliquando (non sæpissime) fuerint quædam Reliquiæ supposititiæ, & absolute adhuc esse possint vel ex infirmitate & ignorantia hominum, vel etiam malitiâ, inde tamen non sequitur, omnes Reliquias & ordinariè suspectas esse habendas, & veneratione privandas, etiam ubi nulla apparet ratio dubitandi de earum legitimitate. Quæso, siquis contra Præconem sic argueret: plurimæ fraudes contigerunt, & adhuc possunt contingere apud Sæcarios circa natales liberorum, ita ut filij illegitimi, ex adulterio &c. nati à matribus supponantur, qui postea honorantur tanquam legitimi; ergo nullus Præco honorari debet tanquam proles legitima; quia certum non est, an non sit spurius vel adulterinus; essetne hæc argumentatio bona? Dein, etsi contingeret aliquando fideles per errorè materiale colere falsas Reliquias, nihilominus ille Sanctus, cujus esse creduntur, inde coleretur, & fideles propter bonam fidem & piam in-

intentionem impetrare beneficia à tali Sancto, pro ipsis intercedente, possent, imò & Deus etiam miracula patrare. Adde, quòd (saltem post Concilia Lateranense & Tridentinum) non ampliùs sit magnum periculum erroris, quia ab his statutum est, ne novæ Reliquiæ exponantur publicæ venerationi sine prævio Ecclesiasticæ Potestatis rigorofo examine & approbatione. Quòd eadem corpora subinde in diversis asservari locis dicantur, inde fit, vel quòd in pluribus locis sit eorum pars, vel quòd sint plures Sancti ejusdem nominis, ac per errorem, qui humanitus accidere potest, putetur esse corpus ejusdem Sancti, eò quòd documenta belli, incendij, vel temporum injuriã perierint. Quòd additum est de nimia multitudine particularum S. Crucis, pro figmento Hæreticorum habendum est, donec probentur in Christianitate asservari particulas S. Crucis, ut molem illius Sancti ligni superent, quòd nunquam probabunt, præsertim cum Mathematici arborem S. Crucis, crassam valde & longam, in tot particulas satis notabiles dividere nõrint, ut multa millia conficere possit. Accedit, quòd idonei Scriptores testentur, lignum Crucis speciali prodigio non fuisse imminutum, licet plurimæ particule in varias Christiani Orbis partes pro solatio fidelium fuerint asportatæ.

(R. P. Fichler Deiss, T. 2.)

Ad 5. suprà monui, non omnem cultum Religiosum esse soli Deo competentem, sed solum illum, quo Deus velut omnium Dominus, Principium & Finis &c. colitur, non verò illum, qui Sanctis propter Deum, ut amicis Dei perdilectis, propter excellentiam supernaturalem creatam exhibetur, sive absolute, sive respectivè seu propter respectum, quem habet res ad Sanctos, quo modo colimus Reliquias, & Imagines sacras. Sicut non omnis dilectio debetur soli Deo, sed etiam proximis, illi quidem propter se tanquam Fonti omnium bonorum, proximis propter Deum tanquam imaginibus Dei, amicis Dei &c. Dicitum S. Ambrosij intelligendum est de casu, quo quis lignum S. Crucis adoraret, quo modo Gnetiles adorant sua Idola, recognoscendo in eo aliquam Divinitatem, vel adoraret Crucem absolute, non respectivè propter Christum: Sed Catholici non ita desipiunt.

Ad 6. N. Conseq. Licet Crux Christo attulerit dolorem & ignominia, majus tamen inde ipsi gaudium & gloria resultavit ob devictum in Cruce diabolum, & ob exaltationem sui nominis propter mortem Crucis, quam innocens & volens pro toto genere humano per excessum amoris sustinuit. Non dolor & ignominia Christi, quatenus ipsi mala erant, sed quatenus ipsi glorio-

Pp 12,

sa, nobis verò utilia sunt, placent Catholicis. Unde paritas non est cum filio, honorante patibulum, in quo ejus pater propter crimina & nolens suspensus est, ac sine utilitate spiritali filij.

Ad 7. ferè eadem est Responsio: nos compatimur Christo propter dolores, quatenus ipsum affligebant: gaudemus propter eosdem, quatenus Christo attulerunt gloriam, & nobis redemptionem: Crucem verò velut instrumentum Redemptionis nostræ statuimus tanquam trophæum, eamque colimus propter respectum ad Christum.

Ad 8. *Neg. sequelas.* Os Judæ, & manus Malchi aliorumque Judæorum, Christum percutientium, fuerunt quidem instrumenta Passionis, Christum attingentia, sed activa, viva, & cum scelere conjuncta gravissimo, quæ si colerentur, censerentur coli ipsi homines scelerati. Alia longè instrumenta sunt Crux, clavi, funes, flagella, spinæ &c. nempe innocentia. *Actio* hominum in Passione Christi fuit scelerata, uti & imme-

diata actionis instrumenta, velut labia Judæ, manus Malchi &c. Passio econtra fuit sancta, & immediata passionis instrumenta, uti Crux, spinæ &c. De asina, super quam Christus sedit, jam pridem respondit S. Athanasius, *1. quest. ad Antioch. q. 15.* dicens: *non per Asinum Christus diabolum devicit & demones, neque in eo saltem operatus est, sed in Cruce.* Scilicet asina erat iumentum non specialiter electum à Christo ad peragendum Redemptionis negotium, sicuti Crux. Dein per se ridiculum foret Religiosè colere asinam. Denique Ecclesia, quæ optimè novit, quid colendum, & in quo suus adorandus sit Sponsus, nunquam venerari consuevit asinum, bene tamen instrumenta Passionis Christi de se innocentia & inanimata.

